

Lech Lecha: Learning to Leave

Rabbi Shmuel Silber

1. בראשית פרק יב פסוק א

א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-אַבְרָם לךְ-לךְ מֵאֶרֶץ וּמִמּוֹלֶדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֹרְאָךְ: ב וַאֲעֲשֶׂךָ לְגוֹי גָּדוֹל וְאֶבְרַכְךָ וְאֶגְדָּלְהָ שְׁמִי וְהָיָה בְרָכָה: ג וְאֶבְרַכְהָ מִבְּרַכְיֶךָ וּמִקְלָלְךָ אֲרֹר וְנִבְרַכְוּ בְּךָ כָּל מִשְׁפַּחַת הָאָדָמָה:

1. And the Lord said to Abram, "Go forth from your land and from your birthplace and from your father's house, to the land that I will show you. 2. And I will make you into a great nation, and I will bless you, and I will aggrandize your name, and [you shall] be a blessing.

2. מדרש תנחומא (ורשא) פרשת לך לך סימן ג

א"ר אבין משל לצלוחית של פלייטון הנתונה בבית הקברות ולא היה אדם יודע ריחה, מה עשה נטולה וטלטלה ממקום למקום והודיעה ריחה בעולם, כך היה אברהם דר בתוך עובדי כו"ם א"ל הקדוש ברוך הוא לך לך מארצך ואני אודיע טבעך בעולם, לך לך

3. לקוטי הלכות (הל' גניבה ה:ז-ח) - רבי נחמן מברסלב זצוק"ל

הנשמה. והנשמה היא חלק אלפי ממעל שהוא עצם האמת. וזה בחינת נשמות ישראל שהתחילו מאברהם שנאמר עליהם בלה ורע אמת.

וזהו לך לך, הינו שתלך לך לעצמך דהינו לעצם האמת שלך המשרש בך שרק זה נקרא 'אני' בשהאדם מדבר על עצמו, וכן רק זה נקרא 'אתה' או 'לך' בשמדיברים עמו לנוכח, הינו שבכל הלכות בנשמות ודוחניות חלך רק לך לעצמך לעצם נקדת האמת המשרש בך ולא תסתכל על שום הסתות ופתויים של השקר המחשיך אנפי בריתא עד שקשה מאד לעמוד עליהם מי שאינו משתדל לחוס על עצמו לחפש תמיד האמת לאמתו לכל ימעה את עצמו.

לך לך. וזהו לך לך, לך דיקא, שכל הלכות ונשיגותך ויהיה לך ואלך לך הינו לעצם נקדת האמת שזה עקרה וחיותך. כי עקר האדם הוא הנשמה הקדושה שבו, שזה כל האדם, כמו שכתוב בספרים ומוכא ברכיו ז"ל בסימן כ"ב שמה שנקרא אצל האדם אני הוא רק עצם הנשמה, כי בשר האדם נקרא בשר אדם, ועקר האדם הוא

4. לקוטי הלכות (הל' גניבה ה:ז-ח) - רבי נחמן מברסלב זצוק"ל

האמת שזה עקר עצמך, כי אם תסתכל על האמת תבין היטב כי לא זה הדרך לבוא לתכלית הנצחי לעולם הבא. וכן "ומולדתך" - דהינו שצא מהרע והחשך שיש בו מצד ההולדה בחינת הן בעיון חוללתי וכו', וקמו שכתוב על פסוק הנה ואביהם וכו' (נסיין י). וכן "ומבית אביך" - שהוא משפחתו, כי יש כמה שמותים ושקרים

וזהו: לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך, כי כמה מיני חשך ושקרים הנמשכים "מארצך" - דהינו מהעיר והפדינה שנתגדל בה, כי זה ידוע שהקלפה קדמה לפרי ובכל ארץ ובכל מקום אף-על-פי שיש שם הרבה טוב אבל יש בכל מקום כמה מיני חשבות המחשיכים את האמת דהינו מה שבכל ארץ רבם רודפים אחר תאוות וכפרט אחר הקמון והכבוד וכו' כאלו זה תדרך גמן מסיני חם ושלום, וצריך להתרחק מזה ולצאת מארצך, ותלך לך לעצמך לנקדת

שְׁנֵדֶק בּוֹ מֵצֵד מְשַׁחֲתוֹ שְׁמִחוּקִים עֲצֻמִּין
 לְמִתְחִים גְּדוּלִים וְכָאֵלּוּ כָּל הַכְּבוֹד שֶׁיָּד לָהֶם
 וְכִי־צֵא בָּהּ שְׁאָר שְׁמִיחִים וּבְלִבּוֹלִים, וּמִכֵּלָם
 צָוָה לוֹ ה' יִתְבָּרֵךְ שֶׁיֵּצֵא וְיִלְךְ מֵהֶם לָד
 דִּיקָא דְהֵיטָּ לַעֲצֻמִּין שֶׁהוּא עֵצִים נְקֻדַּת הָאֵמֶת
 שֶׁהוּא כָּל הָאָדָם כְּנִ"ל, וְאִי תְּבוֹא אֶל הָאָרֶץ
 אֲשֶׁר אֲרָאָךְ - שֶׁהוּא אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וְאֶעֱשֶׂה
 לָנוּ גְדוּל - זֶה שְׂאוֹמְרִים אֱלֹקֵי אֲבֹתָם
 שֶׁהוּא שְׁלֵמוֹת הַתְּפִלָּה וְאִמּוּנָה וְכו', וְנִבְרָכוּ
 וְכו' - שֶׁהוּא בְּחִינַת נִסִּים וְכו', כִּי לְכָל זֶה
 הַנִּקְּה עַל־יְדֵי הָאֵמֶת:

וזהו גם משמעותו הפנימית של הציווי "לך לך" - היהודי נדרש
 "ללכת", לצאת ממציאותו הטבעית המוגבלת, על כל פרטיה: "מארצך" -
 מהתכונות הטבעיות והבסיסיות הקיימות בו; "ממולדתך" - מההרגלים
 ומהנימוסים שהאדם מקבל ממקום הולדתו וגידולו; ואפילו "מבית אביך"
 - מהחינוך ומההדרכה שהאדם מקבל בביתו (ולכן נזכרו בכתוב כל פרטי
 מקום היציאה, ובסדר זה דוקא).

5. לקוטי שיחות

6. Covenant & Conversation: Chief Rabbi Sir Jonathan Sacks (pages 70-71)

Marx said that man is a product of social forces, themselves shaped by the interests of the ruling class, the owners of property of which the most significant is land. Therefore God said to Abraham, *Leave your land*.

Spinoza said that man is made by innate instincts and biological drives given by birth, positing a genetic determinism. Therefore God said to Abraham, *Leave the circumstances of your birth*.

Freud said that we are the way we are because of the traumas of childhood, the influence of our early years, our relationships and rivalries with our parents, especially our father. Therefore God said to Abraham, *Leave your father's house*.

Freedom is not a given of the human situation. Like the other distinctive achievements of the spirit – art, literature, music, poetry – it needs training, discipline, apprenticeship, the most demanding routines and the most painstaking attention to detail. No one composed a great novel or symphony without years of preparation. That is why most theories of human behaviour are simply false. They claim that we are either free or not; either we have choice or our behaviour is causally determined. Freedom is not an either/or. It is a process. It begins with dependence and only slowly, gradually, does it become liberty, the ability to stand back from the pressures and influences upon us and act in response to educated conscience, judgment, wisdom, moral literacy. It is, in short, a journey: Abraham's journey.

That is the deep meaning of the words *Lekh Lekha*. Normally they are translated as, "Go, leave, travel." What they really mean is: journey (*lekh*) to yourself (*lekha*). Leave behind all external influences that turn you into a victim of circumstances beyond your control, and travel inward to the self. It is there – only there – that freedom is born, practised and sustained.

Karl Heinrich Marx (5 May 1818 – 14 March 1883) was a German philosopher, sociologist, economic historian, journalist, and revolutionary socialist who developed the socio-political theory of Marxism. His ideas have since played a significant role in the development of social science and the socialist political movement.

Baruch de Spinoza (Portuguese: *Benedito or Bento de Espinosa*, Latin: *Benedictus de Spinoza*) and later **Benedict de Spinoza** (in all mentioned languages the given name means "the Blessed") (November 24, 1632 – February 21, 1677) was a Dutch philosopher.

Sigmund Freud, born **Sigmund Schlomo Freud** (6 May 1856 – 23 September 1939), was an Austrian neurologist who founded the discipline of psychoanalysis. Freud is best known for his theories of the unconscious mind and the mechanism of repression, and for creating the clinical method of psychoanalysis for investigating the mind and treating psychopathology through dialogue between a patient and a psychoanalyst.

Tonight's chabura was generously sponsored by Mrs. Miriam Engelsberg in honor of the birth of two grandchildren: Hillel born to Avraham Dovid & Esther Rosenbaum and Shalom born to Meir Aryeh & Chana Dinovitzer.